

PROTOKOL

o jednání delegací ministerstva vnitra ČSR a ministerstva
Státní bezpečnosti NDR o prohloubení operativní spolupráce.

Ve dnech 19. - 21. března 1958 probíhala v Praze jednání mezi delegacemi ministerstva vnitra Československé republiky (dále MV) a ministerstva státní bezpečnosti Německé demokratické republiky (dále MfS) o prohloubení operativní spolupráce na úseku rozvědné a kontrarozvědné práce.

Složení delegací :

Za ministerstvo vnitra ČSR :

- 1) soudruh Rudolf Barák, ministr vnitra ČSR (vedoucí delegace),
- 2) soudruh plukovník Josef Kudrna, I. náměstek ministra,
- 3) soudruh plukovník Jaroslav Miller, náčelník správy,
- 4) soudruh plukovník Vladimír Matoušek, náčelník správy,
- 5) soudruh kapitán František Krejča, vedoucí tajemník hlavního výboru KSČ při MV,
- 6) soudruh major Eduard Pafčo, náčelník krajské správy MV.

Za ministerstvo státní bezpečnosti NDR :

- 1) soudruh generálporučík Erich Mielke, ministr státní bezpečnosti NDR (vedoucí delegace),
- 2) soudruh plukovník Bruno Beater, náměstek ministra,
- 3) soudruh plukovník Herbert Hentschke, náčelník odboru,
- 4) soudruh plukovník Josef Kiefel, náčelník odboru,
- 5) soudruh major Willi Damm, náčelník oddělení.

Porady byly zahájeny 19. března 1958 projevem vedoucích obou delegací - ministra vnitra ČSR soudruha Rudolfa Baráka a ministra státní bezpečnosti NDR soudruha Ericha Mielkeho.

Obě delegace jednomyslně konstatovaly, že v současné době lze v obou zemích pozorovat zlostření činnosti nepřítele, což se zejména projevuje v organizování ideologické diverse.

Na základě usnesení moskevských porad z října 1957 spočívá proto hlavní úloha obou ministerstev v zajištění bezpečnosti obou států uvnitř i navenek a v udržení míru rozhodným bojem proti nejrůznějším špionážním službám a nepřátelským organizacím na území Německé spolkové republiky a západního Berlína, a to zejména proti špionážní službě západoněmecké, americké a anglické.

Porady proto sledovaly cíl, ještě lépe koordinovat společný boj a kontrapropagandu obou bezpečnostních orgánů proti nepřátelským špionážním službám a organizacím, jejichž činnost je zaměřena proti oběma státům. Toto je zejména nutné proto, že obě země sousedí bezprostředně s kapitalistickým táborem a jsou v duchu proletářského internacionálismu zejména odpovědný za intensivní boj proti pronikání imperialistických špionážních služeb do zemí socialistického tábora.

Na plenárním zasedání obou delegací byly projednány výsledky jednání a byla uzavřena tato dohoda :

Článek 1.

1) Obě delegace shodně konstatují, že spolupráce orgánů obou stran v rozvědné a kontrarozvědné práci při zneškodňování nepřátelských ústředen v západním Berlíně a v Německé spolkové republice, které pracují zejména proti ČSR, se od uzavření protokolu ze dne 7. července 1955 úspěšně rozvíjela. Podařilo se zneškodnit řadu nepřátelských agentů americké, západoněmecké, anglické a francouzské špionážní služby, jakož i likvidovat agenty v některých uprchlických táborech a organizacích.

2) Obě delegace shodně konstatovaly, že dohody ze 7. července 1955 byly správné a i nadále tvoří v celém svém rozsahu základ pro další spolupráci. Hlavní nedostatky ve spolupráci spočívají

- a) v ne postačujícím soustředění se na řízení společných akcí proti nepřátelským centrálám v Německé spolkové republice a v západním Berlíně, které pracují zejména proti ČSR. Dosavadní spolupráce v konkrétních případech nebyla prováděna v dostatečné šířce a hloubce,
- b) v ne postačující výměně informací o konkrétních otázkách, které zajímají druhou stranu.

3) Obě delegace si vyměnily zkušenosti v otázkách řízení a kontroly a o dalších otázkách, důležitých pro plnění nejdůležitějších společných úkolů a shodně konstatovaly, že výměna těchto zkušeností bude užitečná pro zlepšení další spolupráce.

Článek 2.

V zájmu prohloubení spolupráce na úseku rozvědné práce bylo dohodnuto :

1) MV a MfS budou podnikat společná aktivní opatření v Německé spolkové republice, která budou vycházet z politické situace a budou pomáhat uskutečňování politiky celého socialistického tábora. Zásadní aktivní opatření závažného mezinárodního významu budou schvalována ÚV KSČ a ÚV SED.

Tato opatření budou prováděna zejména na úseku propagandy, kontrapropagandy, kompromitace, diskreditace, desorientace a dalších forem směřujících hlavně :

- a) proti Američanům v západním Německu a v Evropě vůbec,
- b) proti Adenauerovi a jeho reakčním společníkům,
- c) proti sudetoněmeckým revanšistům,
- d) proti americké podvratné organisaci Svobodná Evropa a proti československé emigraci.

2) MV a MfS budou organizovat pravidelnou výměnu informací, a to nejméně jednou do roka, v naléhavých případech bez odkladu, pokud možno ve formě přehledných souhrnných zpráv o těchto objektech v Německé spolkové republice :

- a) o politických stranách, především o CDU/CSU, SPD a FDP, o organisacích sudetoněmeckých revanšistů, o bonnských ministerstvech a zejména o bonnském ministerstvu zahraničí,
- b) o tzv. Bundesnachrichtendienst (Gehlen), Úřadu na ochranu ústavy, ministerstvu vnitra a jemu podřízených policejních složkách, ministerstvu pro celoněmecké otázky, tzv. Ostinstytutu a Ostbüro,
- c) o ministerstvu hospodářství, BDI (Svaz německých průmyslníků), o ministerstvu financí,
- d) o ministerstvu obrany (Bundeswehr, Grenzschutz, domobrana), zbrojní výrobě. V tomto bodu se obě strany zaměří především k NATO.

Tyto souhrnné přehledné zprávy budou zaměřeny zejména na otázky politiky, situace a různých plánovaných opatření v těchto objektech.

Mimo to bylo dojednáno, že zprávy o těchto objektech, které mají MV a MfS v současné době k disposici, si navzájem předají do dvou měsíců.

MV bude bez odkladu předávat MfS další informace z hlavních objektů západního Německa, kterých je možno využít k podpoře politiky SED vůči Německé spolkové republice. Stejně MfS bude bez odkladu předávat MV informace obdobného charakteru.

- 3) a) MV a MfS si budou vzájemně předávat agenturní informace z Rakouska o hlavních politických objektech a o politické situaci.
- b) MV a MfS budou aktivně rozpracovávat americké, anglické, francouzské a západoněmecké špiónážní centrály v Rakousku, pracující proti NDR a ČSR a budou si vzájemně předávat agenturní poznatky o činnosti těchto centrál.

- c) Rovněž tak budou vzájemně předávány informace, které mají vztah k NDR a ČSR, z hlavních kapitalistických států - USA, Velké Britanie, Francie, Itálie atd. Mimo to budou vzájemně vyměňovány poznatky o vývoji situace na Blízkém a Středním Východě, hlavně pokud jde o pronikání a intriky imperialistů v těchto oblastech se zvláštním zaměřením na pronikání Německé spolkové republiky, aby tak NDR a ČSR mohly v těchto oblastech provádět politiku vlivu. Bylo vzato na vědomí, že tyto posledně uvedené úkoly budou plněny ze strany MfS jen podle možnosti, vzhledem k tomu, že v těchto oblastech nespočívá hlavní směr činnosti MfS.
- d) MfS a MfS n budou v rámci konference diskutovat o podstatných akcích vedení a cílů Článek 3. MfS a MfS

Obě delegace souhlasně konstatovaly, že na úseku kontrarozvědky jsou dány reálné předpoklady pro další prohloubení spolupráce a dohodly se :

1) Obě strany si vymění poznatky, které mají o západních špionážních službách a nepřátelských organizacích a které zajímají druhou stranu. Na základě těchto materiálů vypracují na poradě v Praze po jednotlivých liniích společné operativní plány, proti těm nepřátelským centrálám, které zvláště vyvíjejí činnost proti ČSR.

Přitom je třeba mít na zřeteli koordinaci s orgány radiokontrarozvědky a agenturní rozpracovávání agentů - radistů a vysílaček.

Tento úkol je nutno splnit do 30. května 1958.

Společné operativní porady po jednotlivých liniích je nutno konati střídavě v hlavních městech NDR a ČSR systematicky, nejméně však jednou za půl roku. Na poradách bude kontrolována vykonaná práce a určováno, jak pokračovat v uskutečňování nových operativních opatření.

2) Do činnosti kontrarozvědných orgánů obou států je nutno zahrnout operativní rozpracování takových osob, které z příkazu západních špionážních služeb nebo jiných nepřátelských organizací přijíždějí pod krytím obchodníků, specialistů, turistů atd., do ČSR a do NDR, aby zde prováděli nepřátelskou činnost. Sem patří jak osoby z kapitalistické ciziny, tak i státní občané obou smluvních stran.

Na obranu proti nepřátelské činnosti těchto osob bylo dohodnuto :

- a) operativní poznatky o osobách tohoto charakteru budou neustále vzájemně vyměňovány,
- b) na žádost jedné nebo druhé smluvní strany budou takovéto osoby operativně rozpracovávány a poznatky budou neprůdleně předávány druhé smluvní straně.

3) S přihlédnutím k tomu, že nepřátelské špionážní služby a organizace využívají v široké míře legálních možností k vysazování svých agentů na území ČSR a NDR, bylo oběma delegacemi jednomyslně dohodnuto, že je žádoucí posílit činnost obranných agentur na společných státních hranicích.

4) Schůzky spolupracovníků MfS a MV mohou být prováděny pouze se souhlasem ústředních orgánů MfS a MV.

5) Jako doplněk k dohodě ze 7. července 1955 bylo dohodnuto, že českoslovenští občané /německé národnosti/ mohou být využívány k operativním účelům orgány MfS po dohodě s vedením MV.

Článek 4.

1) Obě strany se budou navzájem podporovat za účelem dalšího prohloubení spolupráce na úseku rozvědné a kontrarozvědné práce.

- a) Při zajišťování spojení s agenturami v NSR,
- b) MfS a MV si budou stále vyměňovat informace o agenturním prostředí v NSR, Rakousku a Švýcarsku,

- c) při vytváření možností schůzek respektive kontaktů orgánů MfS v ČSR s osobami z kapitalistické ciziny, které je zajímají.
- 2) Obě delegace shodně konstatovaly, že je nutno koordinovat kontrarozvědnou práci na úseku mezinárodních dopravních cest /železniční, vodní a vzdušné spoje/, které probíhají oběma zeměmi, aby se zabránilo využití těchto cest západními špiónážními službami a organizacemi pro nepřátelskou činnost.

Při operativních schůzkách orgánů kontrarozvědek je proto třeba určovat rovněž konkrétní operativní opatření po této linii.

Článek 5.

Za účelem doplnění informací o osobách a objektech důležitých z operativního hlediska budou si obě strany ve zvýšené míře vyměňovat poznatky z archivních materiálů, jež mají k disposici.

Článek 6.

Za účelem zřízení stálého telefonního spojení Praha - Berlín pověří obě strany své odborníky, aby do 1. července 1958 vypracovali vhodné návrhy.

Článek 7.

MfS prozkoumá za účelem zlepšení operativní spolupráce potřebu a možnost ustanovení jednoho až dvou stálých operativních pracovníků MfS do oficiální služební funkce NDR v Praze.

Článek 8.

K zajištění kontroly plnění dohod a za účelem výměny získaných zkušeností uskuteční se jednou za půl roku pracovní kontrola a jednou za rok zásadní kontrola, a to po dohodě vedení obou ministerstev.

Článek 9.

Protokol byl sepsán ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém a německém, při čemž obě znění mají stejnou platnost.

Článek 10.

Dohody uvedené v protokole nabývají účinnosti dnem podepsání.

V Praze dne 21. března 1958.

Ministr vnitra
Republiky československé:
(vedoucí delegace)

Ministr státní bezpečnosti
Německé demokratické republiky:
(vedoucí delegace)